

Georgi Mitrinov

(Bulgaria, Sofia, Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Sciences)

Anthroponymic Data on the Bulgarian Christian Population of the Village of Dutli, Ortaköy Region (Currently Chernichevo, Krumovgrad Region) from the Period 1906–1907

Abstract: The paper addresses the anthroponymic system of the village of Chernichevo, Krumovgrad Region, based on data from 1906–1907. The first part deals with the graphic and grammatical characteristics of the studied texts. The anthroponymy of the village is classified according to its origin and frequency. Data related to the employment, the literacy level and the number of family members are also included. A complete list of the Christian population of this ancient Eastern Rhodope village is presented in the second part.

Георги Митринов

(България, София, Институт за български език, БАН)

Антропонимични данни за българското християнско население на с. Дутли, Ортакьойско (дн. Черничево, Крумовградско) от 1906-1907 г.

Не са много откритите досега писмени сведения от по-старо време за историята на източнородопското българско население. Откъслечни данни за него от втората половина на XIX и от началото на XX в. се откриват в архива на Българската екзархия. В него се съхраняват списъци на местното християнско население в отделни села като Аврен, Черничево, Дарец, Крумовградско; Горно Луково, Долно Луково, Горноселци, Ивайловградско, което дава възможност да се разгледа антропонимичната картина там. Това важи само за българското християнско население в селата Аврен и Черничево, защото от времето на помюсюлманчванията в Родопите там съжителстват българи от двете конфесионални групи – християни и мюсюлмани.

Черничево е едно от старите български села в Източните Родопи. В османотурските писмени документи е отбелязвано с име Дутли, Дутлу кьой и с по-старо название Давудлу хан. Сред местното население е разпространено и народното

Георги Митринов

селищно име Дунята, което обаче не е засвидетелствано в официални писмени документи. Все пак, по запазен топоним Дунското гробе – название на най-старите християнски гробища в селото – някои изследователи приемат, че това е старо име на Черничево (Примовски 1973: 234).

По данни от османски данъчни регистри, селото с име Давудлу хан е засвидетелствано в документ от 1614 г. с 18 немюсюлмански ханета (семейства), плащащи данък зияде-и джизие и авариз (ТИБИ 1986: 190; Грозданова 1989: 466). Следващите данни са от края на XIX и началото на XX в. Според статистиката на населението в Одринския вилает, по данни от османския регистър на данъка бедел-и аскерие от 1873 г., касаещ мъжкото население в Османската империя, с. Дутли е включено в каза Демотика (Димотика) и е отбелязано със 162 домакинства, от които 130 жители са мюсюлмани, а 685 – българи, т.е. християни (Статистика 1995: 55). В статистиката на Т. Карайовов от края на XIX в. с. Дутлу кьой е включено под № 36 в описанието на Ортакьойска каза с данни, че отстои на 9½ часа път от казалийския център, в югозападна посока, и че е населено с православни българи екзархисти (Карайовов 1903: 170). Статистиката в книгата на Л. Милетич „Разорението на тракийските българи през 1913 година” включва с. Дутли в Ортакьойска каза с 90 семейства и 483 жители, без да се посочва религиозната им принадлежност (Милетич 1918: 299). В статистиката на Разбойникови селото е посочено със 125 къщи българи, без да е спомената верската им принадлежност, през 1830 г., 162 къщи българи през 1878 г., 160 къщи българи през 1912 г. и 223 къщи българи през 1920 г. (Разбойников 1998: 307). Статистически данни са включени и в изследването на Ан. Примовски, посветено на бита и културата на родопските българи. Според тях, по време на Руско-турската освободителна война от 1878 г. общо жителите на селото били 815, от които 685 българи християни и 130 българи, изповядващи мюсюлманска религия. В случая са повторени статистическите данни за мъжкото население от Одринския вилает в цитираната по-горе статистика от 1878 г. През 1920 г. жителите били 880, а сградите, заедно със стопанските, - 211; през 1926 г. – 1012 души; 1934 г. – 983; 1946 г. – 1073; 1956 г. – 1007; 1965 г. 984 (Примовски 1973: 235). Днес селото наброява 313 жители, като преобладаващи са българите с мюсюлманско вероизповедание (<http://bg.guide-bulgaria.com/SC/kardjali/krumovgrad/chernichevo?t=populations> – посетен 21.11.2017).

Според някои изследователи, жители на с. Дутли (дн. Черничево), наред с жители на старите западнотракийски български села Кърка, Дервент, Доганхисар, Чобанкьой, Дедеагачко; Съчанли и Манастир, Гюмюрджинско, създават в началото на XVIII в. западнотракийското село Караач, разположено в южните райони на Гюмюрджинското поле (Разбойников 1998: 69). Други обобщават, че „Черничево е дало много изселници в Крумовград и в Беломорието” (Примовски 1973: 235).

Списъкът, съхраняван в архива на Българската екзархия, е озаглавен „Вянчила въ енорията на свещеникъ Стоянь Николовъ, село Дутли (Дутлий), кааза Ортакьойска, епархия Одринска, виляеть Одрински” (ЦДА 246К 182). Описанието на населението на селото е в два формуляра, отпечатани с различни графи, в които е трябвало да се попълнят данните за всяко семейство в селото и за неговите членове. Във формулярите има графи за имената на членовете на семейството, за възрастта им, за упражняваната от тях професия, за това дали са грамотни и дали пребивават в странство. В графа *Забележки* се отбелязват данни за останали сираци или за заминали на гурбет жители и т.н. Отделните семейства не са подредени по азбучен ред. Обикновено е отбелязано личното и бащиното име на главата на семейството и под него са изброени другите членове на семейството, най-често по възрастов критерий. Употребата на

двукомпонентна система при изписване името на главата на семейството, включваща лично име и презиме (бащино име), не дава възможност да се открият старите фамилни имена в селото, за да се види развоят на антропонимичната система там за един близо 100-годишен период. Но трябва да се отбележи, че тя е била официална в Османската империя и вероятно поради това е била широко използвана от българите през Възраждането (Ковачев 1987: 154).

Важно е да се спомене, че не е малък броят на включените в списъците семейства, чиито глави са представени само с лични имена. Това касае преди всичко семейства на вдовиците и сираците. Според образеца за попълване на формуляра, жените са отбелязани само с лично име, дори когато се явяват глави на семейство.

В настоящето изследване първоначално са разгледани графичните и граматичните особености на включените в списъка мъжки и женски лични имена и на презимената (бащините имена). Това дава възможност на използващите антропонимичния справочник да добият по-пълна представа за спецификата на личноименната система на българското християнско население на едно от старите български села в Източните Родопи и Западна Тракия – с. Дутли (дн. Черничево, Крумовградско).

Графични особености

Интерес представлява успоредната употреба на начални графеми N и Н при някои мъжки лични имена: Насташъ – Насташъ, Недю - Недю, Недялко - Недялко, Нико – Нико, Никола – Никола. При женските лични имена опозицията се открива само в един случай: Недълка 2 – Недялка 8 – Недълка 14. От изписаните бащини имена, употреба, и то непоследователна, на графема N се открива в бащино име Недев: Никола Недевъ, Недевъ Иванъ, Недевъ Петко, Митрю Недевъ, но Недевъ Стоянъ, Дялку Недевъ, Добрю Недевъ, Иванъ Недевъ, Митрю Недевъ.

Налице е изписване на графема ъ в някои мъжки лични имена, на етимологично място (Недълко, Недълко, Недълку < от стб. недѣла) и на неетимологично: Пъю < от Петър или Петко + йо (Заимов 1988) или < от Петъ, Петър (Ковачев 1987а). Открива се и успоредна употреба на фонетични варианти на лични имена със и без графема ъ: Бълю – Бялю < от стб. вълъ; Дялку – Дълко < от Недълко; Пътку - Петку. Налице е непоследователност при изписване на графема ъ в женско лично име Недялка: Недълка 2 – Недялка 8 – Недълка 14 – Недълке – Неделка 1; Дъка – Дяка. Употребата е засвидетелствана и в лично име Невънка.

От бащините имена само при име Дялков се открива непоследователна употреба на графемата: Стоянъ Дълковъ, Тоичо Дълковъ, Дълковъ Радю, но Ангелъ Дялкувъ, Георги Дялкувъ, Дялкувъ Бялю. Презимена Недялков и Бялев са изписани с графема я: Недю Недялковъ, Грозю Бялевъ, Иванъ Бялевъ.

По правилата на тогавашния български правопис, мъжките лични имена, завършващи на съгласна, са оформени с краесловен буквен знак ъ: Атанасъ, Иванъ, Петъръ, Стефанъ, Тодоръ и др. Това важи и за бащините имена, завършващи на съгласен звук: Василъ Вълкувъ, Тодоръ Стамовъ, Иванъ Вълковъ, Кировъ, Митковъ и др. Но не липсват и изключения. Лично име Анасташъ е изписано в 3 примера с краесловен буквен знак ь, а в 4 примера изписването на антропонима е с общоприетия

краесловен буквен знак ъ. Налице е успоредна употреба на графични варианти Стамать и Стамать. Интерес представлява изписването на мъжко лично име Димитърь в м. Димитъръ.

Мекост на предходната съгласна в позиция пред гласна писачът отбелязва с графема й в м. с ъ: Бялйо в м. Бяльо, Гинйо в м. Гиньо, Грозйо в м. Грозьо, Митйо в м. Митьо. Налице са графични варианти на лични имена със и без отбелязана мекост на предходната съгласна: Гинйо 7 – Гино 1; Грозйо 1 – Грозо 1.

Фонетични особености

Мъжко лично име Бъльо, женски лични имена Цвѣта, Недѣля, Бѣла са отбелязани с буквен знак ъ, според тогавашния български правопис. По данни от Български диалектен атлас (БДА), Т. 1 (БДА 1964), за говора на с. Черничево, Крумовградско е характерен полупрегласен ятов изговор: б'а̀ла, д'а̀до, хл'а̀п (к. 17), бѣ̀ли недѣ̀л'а (к. 18), грѣ̀шка (к. 19), ц'а̀ли (к. 51). Като цяло за рупските говори е характерен непрегласен ятов изговор: б'ал – бѣ̀ли, мл'аку – млѣ̀чен (Стойков 1993: 84). Това важи и за българските говори в Западна Тракия. Под ударение, пред твърда сричка старобългарската ятова гласна има застъпник гласна а с мекост на предходната съгласна: гул'а̀мь, мл'а̀ку, р'а̀къ, с'а̀ну. Под ударение, пред сричка с предна гласна или пред мека и шушкава съгласна, се открива застъпник гласна е: врѣ̀ме, дѣ̀те, имѣ̀ше, недѣ̀л'ъ, рѣ̀ки. Когато не е под ударение, застъпникът е гласна е: бел'и́лу, вѣ̀тре, мест'а̀, снег'ѣ̀т (Бояджиев 1991: 110).

Засвидетелствана е редукция на гласна о > у, характерна за местните говори, като част от източните български говори (Стойков 1993: 97): Митрю. В случая изписването на графема ю в м. у предполага наличие на мекост на предходната съгласна (р') пред краесловната гласна. Мекостта на съгласните е характерна за местните източнородопски говори, наред със съседните тракийските говори (Бояджиев 1991: 49-50).

Фонетична замяна с > ш е засвидетелствана при женско лично име Ширма. Замяната от типа дѣ̀шки, прѣ̀шитен, шѣ̀чку, шлѣ̀ви е характерна за тракийските говори в Гюмюрджинско (Бояджиев 1991: 57). А говорът на с. Черничево е силно повлиян от съседните тракийски говори, за което свидетелстват негови фонетични и морфологични особености, отбелязани в БДА Т. 1 (БДА 1964). Важно е да се отбележи и изследването на Ст. Стойков „Към вокалната типология на родопските говори”, в което според застъпниците на старобългарските носови и ерови вокали говорът на с. Черничево е обособен в самостоятелна група. При него застъпник на старобългарските задни носови гласни ж и з е гласна ъ, независимо дали е в ударено или неударено положение (зѣ̀п < стб. зѣ̀въ, кѣ̀шѣ̀та < стб. кѣ̀шѣ̀та, рѣ̀ка < стб. рѣ̀ка, кѣ̀пина < стб. кѣ̀пина; вѣ̀нка < стб. вѣ̀нкъ, дѣ̀ши, дѣ̀ждѣ̀вен < стб. дѣ̀ждѣ̀въ, сѣ̀н < стб. сѣ̀нкъ). Застъпник в ударено положение на предните гласни ъ и ь е гласна е (зѣ̀т < стб. зѣ̀тъ, глѣ̀дам < стб. глѣ̀дѣ̀ти, клѣ̀тва < стб. клѣ̀тѣ̀ва, мѣ̀су < стб. мѣ̀со; лѣ̀н < стб. лѣ̀нь, лѣ̀сну < стб. лѣ̀снъ, тѣ̀нку < стб. тѣ̀нкъ), а без ударение застъпник е гласна а (бѣ̀лан < стб. бѣ̀лнъ, глѣ̀дан < стб. глѣ̀днъ, л'аснѣ̀нъ) (Стойков 2008: 243). По тази си особеност говорът на с. Черничево се различава дори от говора на съседното с. Аврен, който спада към златоградската група, със застъпник гласна ъ на задните носова и ерова гласна (гѣ̀ба, кѣ̀шѣ̀та, рѣ̀ка̀ф) и застъпник гласна е на

предните носова и ерова гласна, независимо от ударението (*йме, йѐдру, мѐсец; стевнѝлу съ, тевнинѝ, тѐнку*) (Стойков 2008: 239). По застъпниците *ъ* и *е* източнородопските говори на селата Черничево и Аврен, Крумовградско се окачествяват като преходни между родопските и тракийските говори, подобно на златоградския говор (Стойков 1993: 139).

Ако се приеме, че включеното в списъците женско лично име Димяна е фонетичен вариант на лично име Демяна (Заимов 1988), може да се обясни появата му в антропонимичната система на с. Дутли, Ортакьойско с редукция *e > u*, характерна за тракийските говори, като част от източните български говори (Стойков 1993: 97).

Наличието на графични варианти на мъжки лични имена Анасташъ, Стамать, посочени по-горе, може да се приеме за отбелязване краесловна мекост на съгласните, характерна за родопските и тракийските говори, като част от югоизточните (рупските) български говори (Стойков 1993: 121). Изговор на мъжки лични имена с краесловна мека съгласна бе характерен за речта на старото поколение в Родопите: Василь, Стамать, Харить. Мекост на предходната съгласна се открива в облик Митрю, наред с редукция *o > y*.

Особености в словообразуването на личните имена

Мъжки лични имена

Съкратени мъжки лични имена

Като цяло съкратените мъжки лични имена са с морфемни съкращения, получени вследствие на апокопа (изпускане на крайна част): Грозо, Грозьо < от Гроздьо; Димо < от Димитър; Киро < от Кирил; Коста < от Костадин; (Заимов 1988). Откриват се съкратени форми на лично име Димитър, получени чрез афереза (изпадане на начална част) – Митрю – и чрез апокопа и афереза: Митьо.

Умалителни мъжки лични имена

Образувани са с наставки *-ко, -чо* (Ковачев 1987: 144): Вълко, Моско, Недялко, Петко, Райко, Станко; Вълчо, Милчо, Янчо. Според някои изследвачи, мъжките лични имена, образувани с наставка *-ко*, не са умалителни, когато пред наставката има гласна или глайд *й* (Райко). Това важи и за имената, които нямат или имат съвсем рядко употребявани форми без *к* (Вълко) (Илчев 1969: 22). За имената с наставка *-чо* се отбелязва, че по начало са умалителни, но когато наставката е след гласна в двусрични имена, тя се слива с основата и губи умалителността си (Бечо) (Илчев 1969: 22).

Женски лични имена

Съкратени женски лични имена

Съкращенията при женските лични имена биват фонетични и морфологични, като по-редки са личните имена с фонетични съкращения, т.е. с изпадането на отделни звукове в началословие и средисловие: Дяка < от Дянка < Деянка. Примерите с морфологични съкращения, т.е. с изпадане на срички, главно суфикси и префикси, са по-многобройни. Откриват се съкратени лични имена, получени вследствие на афереза (изпадане на начална част на името): Мира < от Вели-мира, Добро-мира, Стани-мира; Митра < от Димитра; Мара < от Тамара (ако се приеме, че е производно от това име), а ако е от Мария, е налице съкращение чрез апокопа (изпадане на част от името в краесловие).

Съкратени женски лични имена чрез апокопа (изпускане на крайна част): Кера < от Кераца.

При съкратено женско лично име Наста е налице комбинация от фонетично съкращение в началословие и морфологично в краесловие: Наста < от А+ наста + сия.

Женските умалителни лични имена са образувани с умалителна наставка –ка: Василка, Дойка, Маринка, Милка, Недялка, Райка, Стайка, Стойка, Стоянка.

Групата на женските лични имена, възникнали от мъжки лични имена с наставки, включва имена със следните наставки:

–а: Бяла, Велика, Вълка, Груда, Злата, Митра, Петра, Руса, Стояна, Тодора

–ана: Вълкана, Петкана

–ица: Кирякица

–ка: Василка, Милка, Недялка, Райка, Стайка, Стойка, Стоянка.

Личните имена според произхода им

Немалка е групата на мъжките лични имена от гръцки произход. Това важи като цяло за общобългарската антропонимична система. В антропонимичната система на с. Черничево от началото на ХХ в. се откриват лични имена, типични за общобългарската антропонимична система, навлезли от гръцката или чрез посредничеството на гръцката антропонимична система, при налагането на християнската религия по нашите земи. Това са главно библейските имена: Атанас, Васил, Георги, Димитър, Иван, Никола, Павел, Тодор, Христо. Към тая група могат да се включат и имена от гръцки произход, които означават понятие, свързано с християнската религия: Ангел < от грц. *ἄγγελος* 'пратеник, вестител'; Паскал < от Паскали < грц. *Πασκάλης* 'Пасха, Великден'; Теолог, Теолой < от грц. *θεολόγος*. 'теолог, богослов'. Налице са и типични за българската антропонимична система мъжки лични имена, които са съкратени варианти на гръцки имена, свързани с християнската религия: Димо, Митрю < от Димитър; Киро < от Кирил; Коста < от Костадин, Константин; Моско < от Мойсей.

Налице са и лични имена от гръцки произход, които не са свързани непосредствено с християнската религия, и са навлезли в българската антропонимична система като гръцко езиково влияние, вследствие на вековното съжителство на българи и гърци: Панделия < от лично име Пандели < от грц. Пантелей; Стамат < от грц. *Σταμάτης* < от *σταμάτω* 'спирам, прекратявам' – защитно име; Харит – от грц. *χαριστής* 'който принася в дар, дарител'.

Немалка е групата на женските лични имена от гръцки произход: Василка, Елена, Ирина, Кирякица, Малта, Мария, Митра, Петра, София, Тодора. Свързани с християнската религия са Елена, Ирина, Мария, София, Наста < от лично име Анастасия, грц. *Αναστασία* 'възкръснала'.

Лични имена от български произход

Към групата на мъжките лични имена от български произход се включват: Бечо < от Бет с -(ъ)чо, XVI в.; Бялю < от Бело 'бял, здрав', XV в.; Вълко < зват. от Вълк, XV в.; Вълчо < умал. от Въл, XIII в.; Гиньо < зват. от Гино, по меки основи, XVI в.; Гино < от Гин, скъсено от Дра-гин, Бла-гин с –о, по Драго, Добро, XVI в.; Грозьо, Грозо < от Гроздьо, с изпадане на –д-, съкратено от Гроздан, XIV-XV в.; Дяко < съкр. от Дяно, XVIII в.; Дялко < скъсено от Недялко; Милчо; Младен < от старинно младен

'младенец', да се чувства млад, като младенец, XV в.; Недялко < от Недяля, XVI в.; Русин < от Русо, Русе и -ин, XIV-XV в.; Станко < от Стан, Стано, XI-XII в.; Стоян < от Стойо и -ан, XV в.; Янчо < от Ян, Яно, преди XII в.

Групата на женските лични имена от български произход включва имената: Бистра < от стб. *въистра*, 'бърза'; Бяла, XV в.; Велика < от Велик, XV в.; Вълка < от Вълк, Вълко, XV в.; Вълкана < от Вълкан, XIII в.; Груда < от груда 'бучка твърда земя', пожелателно име да бъде твърда и здрава като груда, XVI в.; Дойка < умал. от Доя ж., от Дойко, XV в.; Дяка < от Дяко; Злата < от Злат, XVI в.; Маринка < умал. от Марина, XVIII в.; Милка < умал. от Мила, XV в.; Мира < съкратено от Вели-мира, Стани-мира, Добро-мира и др., XVI в.; Недялка < от Недяля; Недяля < от диалектно недяля 'неделя'; Петкана < от Петкан, XVI в.; Рада < от Рад, Радо, XVI в.; Райка < от Райко, XV в.; Руса < от Рус, Русо, XV в.; Стайка < от Стайко, XVI в.; Стана < от Стан, XII в.; Стойка < от Стойко, XVI в.; Стоя < от Стойо, XV в.; Стояна < от Стоян; Стоянка < умал. от Стояна, XVIII в.; Цвята < източнобългарска форма на лично име Цвета, XVI в. – да бъде хубава като цвят; Яна < скъсена форма от Сто-яна, Рум-яна, Сил-яна или от Ана с предпоставено *й*, XVI в. Данните за произхода на имената и за датировката им в писмени документи са почерпани основно от изследването на Й. Заимов „Български именник” (Заимов 1988).

Личните имена според значението им

Личноименната система на християнското население в с. Черничево, Крумовградско, споделя особеностите на общобългарската личноименна система, включваща две големи групи лични имена: пожелателни и защитни (Илчев 1969: 12-15). Тълкуването на произхода и значението на имената е по изследванията на Ст. Илчев (Илчев 1969), Й. Заимов (Заимов 1989), Н. Ковачев (Ковачев 1987: 131-137; 1987а).

В пожелателните лични имена се разкрива желанието на родителите детето им да има добро бъдеще, да е съпътствано от здраве, щастие и дълголетие. Към тематичната група за благополучие и успехи в живота се включват личните имена: Велика 'да бъде голяма, велика', Славил 'да се прослави'. Към тематична група за сила и храброст се включват женски лични имена Бистра < от стб. *въистра* 'бърза'; Груда 'да бъде здрава като грудка'. Личните имена, включващи качества на характера, са: Рада 'да е радостна, да радва хората', Милчо, Милка 'да е мил, мила'; Дойка < от мъжко лично име Дойко < от Радой. Тематичната група телесна хубост включва личните имена Руса 'да има руса коса', Бяльо, Бяла 'да е бял, хубав'. Тематична група названия на цветя включва лични имена, пожелавачи красота на носителя им: Цвята. Към тематичната група на названия, свързани с благородни метали и скъпоценности, се включват личните имена Злата 'пожелателно от златна - злато'; Ширма < от лично име Сирма < от сирма 'сърма, златни жички за бродирание'.

Друга голяма тематична група представляват защитните имена. Те са свързани с митологията и вярванията на хората в „магическата сила на словото” (Илчев 1969: 14). Тематичната подгрупа на имената за здраве и дълголетие включва доста лични имена: Стоянь, Станко, Стоилъ, Стайка, Стана, Стояна, Стоянка, Стоя, Стойка 'да устояват на трудности и болести'. Защитно име, спадащо към групата на т.нар. отблъскващи „грозни” имена, които предпазват от злини (Илчев 1969: 14; Ковачев 1987: 135), е

лично име Грозьо, Грозо. Широко са застъпени защитните лични имена по имена на диви животни, от които трябва да се пазят хората и добитъкът им, свързани с хищника вълк: Вълко, Вълчо, Вълка, Вълкана.

Честотата на употреба на отделните лични имена в антропонимичната система на с. Дутли, Ортакойско, по данни от 1906-1907 г., е следната:

Мъжки лични имена

Иванъ – 21, Георги – 21, Никола – 18, Стоянь – 18, Тодоръ – 15, Киро – 13, Димо – 12, Павел – 11, Вълчо – 10, Петко – 8, Дяко – 8, Гиньо – 7, Георго – 6, Коста – 5, Атанас – 4, Димитръ – 4, Харит – 4, Митьо – 3, Вълко – 3, Бечо – 3, Станко – 3, Бяльо – 2, Васил – 2, Недялко – 2, Христо – 2, Русин – 2, Янчо – 2.

От представената картина най-широко разпространение имат мъжките лични имена Иван, Георги, Никола, Стоян, Тодор, Киро, Димо, Павел, Вълчо. Оказва се, че някои имена, с фонетичните и морфологичните си варианти, имат доста по-широка употреба:

Георги – 21, Георго – 6 = 27

Димитръ – 4, Димо – 12, Митьо – 3, Митрю – 1 = 20

Вълчо – 10, Вълко – 3 = 13

Недялко – 2, Дяко – 8 = 10

Гиньо – 7, Гино – 1 = 8.

Женски лични имена

Според честотата на употреба, отбелязана в списъците, картината при женските лични имена е следната: Кера – 23, Мара – 23, Злата – 16, Стана – 15, Стоя – 15, Тодора – 14, Вълка – 10, Петра – 9, Стоянка – 7, Мария – 5, Руса – 5, Яна – 5, Василка – 4, Комня – 4, Райка – 4, Рада – 4, Стойка – 4, Груда – 3, Ирина – 3, Кирякица – 3, Маринка – 3, Наста – 3, Бистра – 2, Дойка – 2, Дяка – 2, Малта – 2, Милка – 2, Митра – 2, Стайка – 2.

Някои лични имена с фонетичните и морфологичните си варианти показват по-широка употреба:

Мария – 5, Мара – 23 = 28

Стойнка – 7, Стояна – 1, Стоя – 15 = 23

Вълка – 10, Вълкана – 1 = 11

Презимена (бащини имена)

Както бе отбелязано по-горе, антропонимичният материал в писмения документ е оформен като главата на семейството е с изписано лично и бащино име, без фамилно име. Най-често в писмения документ е изписването на комбинация от лично име и име с наставка *-ов*, *-ев*, което в повечето случаи се явява бащино: Димо Бечов, Тодор Вълчев, Вълко Гинев, Павел Димов, Васил Киров, Коста Стоянов и др. Открива се и изписване в обратен ред, при което първо е бащиното име: Недевъ Иванъ, Петковъ Ангелъ, Радевъ Георги, Краевъ Христо, Райковъ Митро, Тодоровъ Ставри, Ивановъ Тодоръ, Дялкувъ Милю, Дялкувъ Бялю и др. В единичен случай е налице изписване на съчетание от лично име + лично име, т.е. бащиното име е оформено като личното, без наставки *-ов*, *-ев*: Тодоръ Иванъ. Такова оформление е характерно за българската антропонимична система през Средновековието и Възраждането (Ковачев 1987: 154).

Личните имена, завършващи на твърд съгласен звук или на гласни *-а, -о* след твърда, но не шушкава съгласна, приемат наставка *-ов* (Тодор – Тодоров, Вълко – Вълков, Коста – Костов): Петко Ангелов, Никола Димов, Славил Дяков, Петко Иванов, Васил Киров, Стоян Николов, Никола Попов, Киро Стоянов и др.

Личните имена, завършващи на мека съгласна или на *ж, ц, ч, ш, ѝ + -о (-у)*, както и такива с окончание *-е, -и*, оформят бащини имена с наставка *-ев*: Вълко Гинев, Георги Вълчев и др. Презиме Стаматов (Георги Стаматов) вероятно е с наставка *-ев* заради краесловна мека съгласна *т'*. Както бе споменато по-горе, за родопските говори в Среднородопието е характерен изговор на облик Стаматъ. Но пък в изследваните списъци е отбелязано презиме Харитов, което предполага липса на мекост на краесловната съгласна: Павел Харитов, Стоян Харитов. В Среднородопието личното име се изговаря в облик Харитъ. За тракийските говори в Гюмюрджинско е характерна употребата на краесловна мека съгласна *т'*: *десетъ, зетъ, нъзатъ, пътъ, сертъ угуртъ* и др. (Бояджиев 1991: 112). Но се откриват и много изключения:

„По отношение на краесловната мекост в речта на един и същ информатор и в един и същ говор при изговор на едни и същи думи се наблюдават варианти”.

Затова според някои изследователи тая мекост от фонологична гледна точка се определя като факултативна (Бояджиев 1991: 50). Налице е непоследователност при изписването на презимената с наставки *-ов* и *-ев* в изследваните списъци, независимо от характера и вида на предходния звук, което може да се приеме за волност на писача: Георги Вълчев, Димо Вълчев, Тодор Вълчев, но Павел Вълчов, Злата Вълчова; Георги Киров, Георго Киров, Гино Киров, но Васил Киров, Ив. Киров, Никола Киров. Изписването на презимена Георгеv и Георгов е свързано с наличието на два варианта на личното име в списъците: Георги и Георго: Димитръ Георгеv, Дяко Георгеv, Павел Георгеv, Стоян Георгеv, Тодор Георгеv но Киро Георгов, Павел Георгов.

В списъците с антропонимичния материал от с. Черничево се откриват презимена, образувани с наставка *-ов*, прибавена към лични имена, завършващи на съгласна *ч + -о*: Димо Бечов, Никола Бечов, Стамат Бечов; Атанас Дячов, Грозо Дячов, Иван Дячов; Петко Милчов; Стоян Янчов, Тодор Янчов. И обратно, презиме с наставка *-ев* е образувано от лично име, окончавашо на гласна *-о* (Анго): Никола Ангеv.

Отбелязани са презимена, образувани от умалителни лични имена: Петко Милчов; Иван Митков, Киро Митков; Стоян Янчов, Тодор Янчов.

Някои включени в списъците презимена нямат засвидетелствани там лични имена: Недялко Киряков; Иван Митков, Киро Митков.

Интерес представлява изписано презиме Карастоянов (Вълчо Карастоянов) с първа турска съставка *кага 'черен, мургав'* (ТБР 1962). Фамилни имена с такава съставка са характерни и за съвременната българска антропонимична система: Карабашев, Карагъзов, Карадалиев, Карамалаков, Каратопраклиев и др. (Заимов 1988).

Важно за историята на с. Черничево е наблюдението на изследователя Ан. Примовски, че

„черничевци – християни и мохамедани – имат общи прякори и имена, като Манев, Кебов, Палазов, Пехливанов, Гужев, Тюлиев, Канавазов, Бънчева, Костуков и др.” (Примовски 1973: 236).

За съжаление, както бе отбелязано по-горе, антропонимичните данни в проучваните списъци не дават възможност да се изследват родовите и фамилните имена в селото.

В списъците обаче, се откриват любопитни факти за бита на българското християнско население на с. Дутли (дн. Черничево) от началото на XX в. Сред упражняваните трудови дейности преобладава орачеството. 54 мъже от християнската общност на селото са орачи. Към тях трябва да се прибавят и двама, определили се като „земледелци“ (земеделци), т.е. занимаващи се със земеделие. Другата важна за поминъка на местното население трудова дейност е било овчарството. 43 мъже от християнската общност са отбелязани като овчари. Двата основни поминъка за селото са споменати и в изследването на Ан. Примовски, посветено на материалната култура на родопските българи (Примовски 1973: 236).

Важно е да се отбележи, че в Черничево е имало развито занаятчийство в началото на XX в., което е присъщо на будното и трудолюбиво българско население в планинските родопски села. По данни от изследвания писмен документ, 22 мъже християни от селото се препитават с дюлгерство. Открива се и калайджийско съсловие с 6 представители. Според някои изследователи, калайджийството е пренесено в селото от преселници от среднородопското село Устово (Примовски 1973: 235). Подобно на Среднородопските села Устово, Петково и др., и в Черничево дюлгерството и калайджийството са двата основни занаята. Несъмнено занаятчиите са намирали препитание в полската част на Западна Тракия, която не е много отдалечена. Откриват се и бъчвари. За развит традиционен местен занаят бъчварство се споменава и в по-късни етнографски проучвания (Примовски 1973: 236). За съжаление, в изследвания материал не се срещат сведения за железарство и за добив на желязна руда в района на селото, данни за които се дават в цитираното по-горе проучване (Примовски 1973: 236).

В списъците са отбелязани трима бакали и четирима хлебари. Това несъмнено показва, че бакалството и хлебарството в селото, в началото на XX в., до голяма степен се държат от местните българи християни. Двама души се препитават с масларство. Съответно има един ханджия и един воденичар. Пет души са записани като слуги. В случая става въпрос предимно за млади момчета.

Както бе посочено по-горе, трудовата заетост на жените в семейството не е посочена, но в отделни случаи това е направено. Например за съпругата на Стамат Бечов, орач на 60 г., Комня е отбелязано, че е овчарка и е на 62 години.

Интересни обобщения могат да се направят и за отделните възрастови групи в християнското съсловие. Групата от 1 до 10 години включва 106 души; от 11 до 20 г. – 90 души; от 21 до 30 г. – 75; от 31 до 40 г. – 81; от 41 до 50 г. – 30; от 51 до 60 г. – 22; от 61 до 70 г. – 17; над 71 г. – 7. Сред най-възрастните има по един на 72, 75 и 76 години. Четирима са на 80 години.

Важни са данните за грамотността на черничевските християни през 1906-1907 г. Първо трябва да се отбележи, че на обучение в училище са били изпращани изключително момчета, каквато е била традицията в българското патриархално общество през Възраждането, а в българските села и по-късно. Все пак се открива и едно грамотно момиче: Петра на 14 г. от седемчленно вдовишко семейство, като само един нейн по-голям брат, на 17 г., е грамотен. Факт е и това, че ограмотяването в училище е било приоритет на отделни семейства. Така например в семейството на Вълко Гинев – орач, наред с него са грамотни и трима от синовете му. На Иван Дячов и четирите сина са ограмотени. И в други семейства синовете са преминали обучение в училище и са грамотни. Семействата на Иван Гинев - орач, Дяко Петков - дюлгер, Петко Николов - орач, Коста Стоянов - овчар и др. са с по двама грамотни сина.

Голяма е групата на грамотните момчета до 20-годишна възраст – 25 души, като немалка част от тях работят. Петима се препитават като слуги, съответно на 15, 17 (трима), 20 г. Важно е да се отбележи, че се откриват ханджия и хлебар на 18 г.; бакалин и хлебар на 17 г.; дюлгери на 15 и 19 г.; калайджии на 15 и 19 г.; двама, орачи на 17 и 18 г.; овчар на 18 г. Далеч по-ниска е границата за неграмотните малолетни черничевци, които още невръстни са били принудени да изкарват прехраната си. Така в семейството на 40-годишната вдовица Митра синовете й Никола на 12 и Панделия на 9 г. са отбелязани като овчари. В семейството на 38-годишната вдовица Петра синът й Киро на 13 години е овчар. Десетгодишният син Стоян на 40-годишната вдовица Мара работи като слуга и др.

Възрастовата граница от 20 до 30 г. включва 19 грамотни черничевски християни. Трима орачи, съответно на 37, 46 и 48 г., се включват в групата на грамотните над 30 г. Местният свещеник, който също е грамотен, е на 68 г.

Преимуществено представителите на занаятчийските съсловия са грамотни, макар и сред тях да има необразовани занаятчии: калайджии – 3; дюлгери – 6, бъчвар – 1. Грамотните хлебари са 3; бакали – 3; ханджия – 1; воденичар – 1; маслар – 1. Но и сред орачите и овчарите има такива, които са посещавали училище: 11 орачи и 5 овчари.

Статистиката за числеността на семействата, според броя на членовете им, сочи, че най-многобройна е групата на четиричленните семейства – 28, от които 7 вдовишки. Тричленните са 21, от които 7 вдовишки. Петчленните семейства са 18, от които 3 вдовишки. Шестчленните са 15, от които едно вдовишко. Двучленните семейства са 13, от които 5 – вдовишки. Четири семейства са седемчленни, едно е деветчленно, а едно вдовишко е с 8 члена. Общият брой на семействата с над 5 члена е 39. Тия данни могат да послужат за пример на днешните потомци на черничевци от началото на XX в. Обикновено днешните семейства имат по едно, максимум по две деца, изтъквайки най-вече причини от икономически характер. Важно е да се отбележи, че времето, в което нашите предци са създавали и изхранвали многобройна челяд, не е било по-добро от днешното. Дори е било по-трудно. Но въпреки всички трудности, семействата с многолюдна челяд са били на почит и българинът е държал да има много деца. Нужно е да се върнем към тая семейна ценност, дори и заради катастрофалната демографска криза, обхванала обществото ни.

Краткият преглед на антропонимичната система на християнското население в с. Черничево, Крумовградско, по данни от 1906-1907 г., дава интересни сведения за състоянието й. Голяма е групата на мъжките и женските лични имена, които са от домашен, български произход: Бяльо, Вълко, Вълчо, Гиньо, Грозьо, Милчо, Младен, Петко, Русин, Станко; Бистра, Бяла, Велика, Вълка, Вълкана, Груда, Злата, Маринка, Милка, Недялка, Недяля, Петкана, Рада, Райка, Руса, Стана, Стойка, Стояна, Стоянка, Цвята, Яна. Видно е, че женските имена са по-многобройни. Към тая група имена могат да се включат и съкратените форми на имена, свързани с християнската религия, имащи специфичен български облик: Димо, Митьо – от Димитър, Киро – от Кирил, Коста – от Костадин; Мара – от Мария или Тамара, Митра – от Димитра, Наста – от Анастасия.

Сред имената от чужд произход се откриват в единични случаи и такива, които не са характерни като цяло за българската антропонимична система и появата им може да се свърже със засилено гръцко езиково влияние през Възраждането в южните части

на българското езиково землище. В тая група могат да се включат мъжките лични имена Теолог, Теолой, Панделия и женските Кирякица, Малта.

Наблюденията върху антропонимичната система на християните от селото дава възможност да се види спецификата ѝ: най-разпространени мъжки и женски лични имена, честота на употребата им, преобладаващи словообразователни модели и др. Това може да послужи на днешните черничевци и на потомците на изселниците от селото да възстановят, доколкото е възможно и доколкото те желаят, вече позабравени стари хубави български имена от времето на техните баби и дядовци за назоваване на своите наследници, вместо навлизащите с бързи темпове „модерни” имена от небългарски произход, чужди на нашата вековна антропонимна традиция.

От друга страна изследваният антропонимичен материал дава сведения и за особености на местния български говор, главно фонетични, което е важно за изследователите.

Данните за възрастта на християнските жители на селото в изготвените списъци, за грамотността им, за трудовата заетост на мъжете, дават възможност да се възстанови, макар и частично, картината на стопанския живот на черничевските българи християни в описания период.

Всички изброени особености на публикувания материал предполагат, че той може да се превърне във важно допълнение за все още ненаписаната и по-точно за неиздадената история на с. Черничево. Ще бъде четиво, в което всеки християнски жител на селото и потомък на изселници от там ще може да открие сведения за своите предци, за по-близки и далечни роднини. Това пък може да помогне на някои местни краеведи и родолюбци в изготвянето на родословни дървета на отделни родове в селото и за осъществяването на други родолюбиви начинания, свързани с проучване историята на старото източнородопско българско село Черничево.

ЛИТЕРАТУРА

- БДА 1964: Български диалектен атлас. Т. 1, Югоизточна България. Ч. 1. Карти.; Ч. 2. Статии, коментари, показалци. С. Изд. на БАН.
- Бояджиев 1991: *Бояджиев, Т.* Българските говори в Западна (Беломорска) и Източна (Одринска) Тракия. С. УИ „Св. Климент Охридски”.
- Грозданова 1989: *Грозданова, Е.* Българската народност през XVII век. Демографско изследване. С. Наука и изкуство.
- Заимов 1988: *Заимов, Й.* Български именник. Първа част Личните имена у българите от VI до XX век. С. Изд. на БАН.
- Карайовов 1903: *Карайовов, Т.* Материали за изучаване Одринския вилает. – В: СбНУК, Т. 19, 1903.
- Ковачев 1987: *Ковачев, Н.* Българска ономастика. С. Наука и изкуство.
- Ковачев 1987а: *Ковачев, Н.* Честотно-тълковен речник на личните имена у българите. С. Изд. „Д-р Петър Берон”.
- Милетич 1918: *Милетич, Л.* Разорението на тракийските българи през 1913 година. С. Държавна печатница.
- Примовски 1973: *Примовски, Ан.* Бит и култура на родопските българи. Материална култура. С. Изд. на БАН.

- Статистика 1995: Македония и Одринско. Статистика на населението от 1873 г. С. Македонски научен институт.
- Стойков 1993: *Стойков, Ст.* Българска диалектология. Под редакцията на М. Сл. Младенов. С. Изд. на БАН.
- Разбойников 1998: *Разбойников, Ан., Сп. Разбойников.* Населението на Южна Тракия с оглед народностните отношения в 1830, 1878, 1912 и 1920 година. С. Изд. къща „Безсмъртни мисли“.
- Стойков 2008: *Стойков, Ст.* Към вокалната типология на родопските говори. Застъпници на старобългарските носови и ерови гласни. – В: Сб. Стойко Стойков. Избрани езиковедски трудове. С. УИ „Св. Климент Охридски“.
- ТИБИ 1986: Турски извори за българската история. Т. 7. С., Изд. на БАН.

Списък на жителите българи християни на с. Дутли, Ортакьойско (дн. Черничево, Крумовградско) за 1906-1907 г.

За разлика от попълнения формуляр от свещеника на с. Дутли, Ортакьойско (дн. с. Черничево, Крумовградско), в настоящия списък семействата са подредени по азбучен ред на презимената на главите на семействата, а на вдовишките семейства - по азбучен ред на личните имена на вдовиците, които са се явявали глави на семейства след кончината на съпрузите им. След името на главата на семейството е посочена неговата професия, както и възрастта му. Всички останали членове на семейството са представени с лично име и с данни за възраст. На синовете, които работят, също е посочена професията. След данните за бащата и майката, на следващия ред са изброени синовете, а на по-долен ред – дъщерите. Ако семейството включва баби, дядовци, братя и сестри на бащата и майката, данните за тях са отбелязани на най-горния ред, непосредствено след данните за бащата и майката. В оригиналния списък вместо *съпруга* е изписано *майка*, но тъй като има семейства, в които посочената съпруга не е майка на всички деца в семейството, при нормализацията на текста бе предпочетено да се изписва *съпруга*. Съкращението гр. означава грамотен. На някои места в проучваните списъци са изпуснати данните за възраст и за упражнявана трудова дейност, поради което на местата с пропуски в публикувания списък е поставен удивителен знак (!). Обичайно, за бабите в семействата в някои случаи е изписано вдовица. В оригиналния списък се откриват съкращения: б. – вероятно бебе; Бр. дъщеря – вероятно братова дъщеря.

Текстът е нормализиран според съвременните правописни правила на българския език, за да бъде достъпен за широк кръг читатели. Избегнати са стари буквени знаци като *ú*, *N* и др.

ЦДА, 246К, оп. 10, а.е. 182.

ВЯНЧИЛА ВЪ ЕНОРИЯТА НА СВЕЩЕНИКЪ СТОЯНЪ НИКОЛОВЪ, СЕЛО ДУТЛИ (ДУТЛИЙ), КААЗА ОРТАКЪЙСКА, ЕПАРХИЯ ОДРИНСКА, ВИЛЯЕТЪ ОДРИНСКИ

1906-1907 г.

1. Ангев Никола – орач, 50; Стана – съпруга, 36;
Синове: Петко – овчар, 22, гр., Вълчо – овчар, 18, Иван – 8;
Дъщери: Руса – 20, Злата – 3.
2. Ангелов Петко – орач, 45;
Син: Никола – овчар, 17;
Дъщери: Петра – 9, Руса – 3.
3. Ангелов Станко – земеделец, 60; Мара – съпруга, 55; Павел – брат, овчар, 55;
Дъщери: Тодора – 25, Стана – 22.
4. Ангелов Янчо – орач, 30; Цвята – съпруга, 27; Никола – брат, овчар, 27;
Син: Никола – 7.
5. Бечов Димо – овчар, 33; Маринка – съпруга, 30;
Дъщеря: Груда – 2.
6. Бечов Никола – овчар, 35; Вълка – съпруга – 40; Груда – баба, вдовица – 72;
Синове: Димо – дюлгер, 17, Бечо – 8;
Дъщеря: Тодора – 10.
7. Бечов Стамат – орач, 60; Комня – съпруга, овчар, 62;
Дъщеря: Наста – 21.
8. Вълков Георго – орач, 42; Кера – съпруга, 33; Злата – баба, вдовица, 55;
Синове: Киро – 14, гр.; Вълко – 11, Русин – 2;
Дъщери: Злата – 9, Петра – 7.
9. Вълков Гиньо – орач, 40; Злата – съпруга, 40;
Син: Киро – б[ебе]!;
Дъщери: Петра – 20, Кера – 16, Райка – 14, Комня – 9.
10. Вълчев Георги – бьчвар, 45, гр.; Кера – съпруга, 34;
Син: Атанас – 5;
Дъщери: Стана – 14, Ста(о)йка – 9, Тодора – 6, Кирякица – 2.
11. Вълчев Димо – дюлгер, 38; Тодора – съпруга, 33;
Дъщеря: Мара – 2.
12. Вълчев Тодор – орач, 40; Наста – съпруга, 34;
Синове: Иван – 7, Георги – 5;
Дъщеря: Недялка – 2.
13. Вълчов Павел – дюлгер, 38, гр.; Наста – съпруга, 33;
Синове: Иван – 7, Вълко – 3;
Дъщеря: Мара – 9.
14. Вълчова Злата – мома ? (с. 52).
15. Георгиев Димитръ – орачъ, 40; Стоя – съпруга, 34;
Синове: Стоян – 7, Георги – 3.

16. Георгиев Дяко – орач, 62;
Син: Георги – бакалин, 26, гр.;
Дъщеря: Стоя – 28.
17. Георгиев Павел – овчар, 26; Вълчо – брат, слуга, 17, гр., Димо – брат, слуга, 20, гр.
18. Георгиев Стоян – орач, 50; Петкана – съпруга, 40;
Син: Димитър – 13, гр.;
Дъщери: Василка – 6, Дойка – 3;
Бр. (вероятно братова) дъщеря Вълка – 17, Дойка – 15, Стоя – 10.
19. Георгиев Тодор – орач, 70; Груда – съпруга, 72;
Син: Вълчо – овчар, 27.
20. Георгиев Киро – орач, 32; Мара – съпруга, 30;
Син: Иван – 6;
Дъщеря: Недяля – 2.
21. Георгиев Павел – орач, 70; Стойка – съпруга, 66.
22. Гинев Вълко – орач, 46, гр.; Василка – съпруга, 38;
Синове: Киро – хлебар, 20, гр.; Иван – слуга, 17, гр.; Никола – слуга, 15, гр.; Георго – 3;
Дъщери: Злата – 17, Стоянка – 12, Годора – 6.
23. Гинев Иван – орач, 55; Стоянка – съпруга, 45;
Синове: Гиньо – хлебар, 18, гр., Стоян – 12, гр.;
Дъщери: Злата – 24, Кера – 21.
24. Гинев Киро – орач, 38; Стоя – съпруга, 35;
Синове: Павел – слуга, 17, гр., Гиньо – ученик, 14, гр., Стоян – 10.
25. Димов Георго – дюлгер, 35; Кера – съпруга, 32;
Синове: Димо – 7, Никола – 2.
26. Димов Никола – орач, 40; Яна – съпруга, 35;
Син: Бяльо – 1;
Дъщери: Бистра – 10, Вълка – 7.
27. Димов Павел – дюлгер, 40; Стана – съпруга, 38;
Синове: Димо – овчар, 17; Тодор – 9;
Дъщери: Ирина – 12, Стоянка – 3.
28. Димов Тодор – маслар, 38, гр.; Яна – съпруга, 35;
Дъщери: Кера – 8, Стайка – 5.
29. Димов Тодор – орач, 55; Маринка – съпруга, 50;
Син: Димо – овчар, 21, гр.;
Дъщеря: Годора – 13.
30. Дяков Димо – орач, 35; Мара – съпруга, 34;
Дъщери: Годора – 9, Вълка – 4.
31. Дяков Никола – орач, 72; Дяка – съпруга, 66.

32. Дяков Никола – орач, 40; Тодора – майка, 76;
Синове: Димо – дюлгер, 15, гр., Вълчо – 4;
Дъщери: Вълка – 7, Тодора – 6.
33. Дяков Славил - ?, 76;
Син: Никола – овчар, 25;
Дъщеря: Мара – 21.
34. Дячов Атанас – калайджия, 48; Тодора – съпруга, 42;
Синове: Иван – калайджия, 15, гр., Грозьо – 10;
Дъщеря: Малта – 12.
35. Дячов Грозо – орач, 55; Яна – съпруга, 40;
Син: Георги – дюлгер, 17;
Дъщеря: Кера – 15.
36. Дячов Иван – калайджия, 50; Стояна – съпруга, 45;
Синове: Георги – орач, 22, гр., Тодор – бакалин, 17, гр., Дяко – калайджия, 19, гр., Вълчо – 15,
гр.
37. Иванов Георго – орач, 60; Малта – съпруга, 55;
Син: Иван – овчар, 23;
Дъщеря: Митра – 20.
38. Иванов Павел – дюлгер, 40; Мара – съпруга, 35;
Син: Митьо – 12, гр.;
Дъщери: Стана – 7, Стоя – 3.
39. Иванов Петко – орач, 55; Стана – съпруга, 53;
Дъщери: Кера – 23, Стоя – 20, Мара – 16.
40. Карастоянов Вълчо – орач, 44; Велика – съпруга, 40;
Синове: Христо – хлебар, 17, гр.; Стоян – 3;
Дъщери: Рада – 12, Стоя – 19.
41. Кирев Георги – орач, 35; Милка – съпруга, 32;
Синове: Васил – овчар, 18, Киро – овчар, 15, Бечо – овчар, 13;
Дъщеря: Мара – 8.
42. Кирев Георго – орач, 35; Рада – съпруга, 30; Тодор – брат, овчар, 22;
Синове: Киро – 4, Дяко – 2.
43. Кирев Гино – орач, 30, гр.; Маринка – съпруга, 24; Мара – майка, вдовица, 48.
44. Киров Васил – дюлгер, 48; Стоянка – съпруга, 40;
Син: Атанас – 16, гр.;
Дъщеря: Стоя – 20.
45. Киров Ив[ан] - орач, 43; Димяна – съпруга, 45;
Синове: Петко – 14, гр., Вълчо – 7;
Дъщеря: Василка – 16.
46. Киров Никола – орач, 66; Злата – съпруга, 58;

Син: Моско – дюлгер, 20, гр.;
Дъщеря: Стоя – 23.

47. Киряков Недялко – орач, 35; Бистра – съпруга, 30;
Синове: Бечо – 3; Георги – 1 месец.

48. Костов Гиньо – орач, 38; Яна – съпруга, 34;
Синове: Коста – ученик, 12, гр.; Харит – 7, Милчо – 3;
Дъщеря: Злата – 8.

49. Милчов Петко – орач, 48, гр.; Стайка – съпруга, 44;
Син: Иван – хлебар, 18;
Дъщеря: Стойка – 20.

50. Митков Ив[ан] – орач, 50; Вълка – съпруга, 49;
Син: Димо – ханджия, 18, гр.;
Дъщеря: Стана – 15.

51. Митков Киро – орач, 38; Петра – съпруга, 34;
Синове: Атанас – 6, Тодор – 3.

52. Младенов Георги – орач, 31; Кирякица – съпруга, 28;
Синове: Дяко – 6, Коста – 2;
Дъщеря: Райка – 10.

53. Николов Петко – орач, 57; Кера – съпруга, 40;
Синове: Никола – дюлгер, 22, гр., Стоян – дюлгер, 19, гр.;
Дъщеря: Стоя – 12.

54. Николов Стоян - свещеник, 68, гр.; Кера – съпруга, 66;
Дъщеря: Мара – 20.

55. Павлов Георги – орач, 21, гр.; Стоянка – съпруга, 21.

56. Павлов Георги – бъчвар, 27, гр.; Мара – съпруга, 25; Кера – сестра, 21.

57. Павлов Димитър – орач, 28; Мария – съпруга, 28; Мара – майка, вдовица, 66.

58. Павлов Младен – орач, 70; Райка – съпруга, 66;
Син: Дяко – орач, 26, гр.

59. Павлов Стоян – овчар, 17; Иван – брат, овчар, 15.

60. Петков Дяко – дюлгер, 45; Руса – съпруга, 40;
Синове: Петко – 14, гр., Никола – 10, гр., Иван – 1;
Дъщеря: Злата – 16.

61. Петков Ив[ан] – орач, 55; Кера – съпруга, 44;
Син: Тодор – дюлгер, 16.

62. Петков Киро – орач, 40; Стана – съпруга, 34; Тодор – брат, воденичар, 30, гр.; Мара – сестра, 20;
Синове: Паскал – 4, Петко – 1;

Дъщеря ? : Василка ?

63. Попов Никола – дюлгер, 30, гр.; София – съпруга, 30;
Син: Стоян – 5;
Дъщеря: Кера – 2.

64. Славилев Дяко – орач, 40; Тодора – съпруга, 30.

65. Стаматов Георги – овчар, 26; Стойка – съпруга, 23.

66. Станков Ангел – земеделец, 32; Злата – съпруга, 26.

67. Станков Вълчо – орач, 58; Стоя – съпруга, 55;
Дъщери: Стана – 28, Мария – 25, Мара – 21.

68. Станков Дяко – овчар, 48; Комня – съпруга, 35;
Дъщеря: Мара – 15.

69. Станков Стоян – орач, 62;
Синове: Станко – овчар, 26, Георго – овчар, 24, Павел – овчар, 21;
Дъщеря: Кера – 19.

70. Стоянов Киро – орач, 38; Вълкана – съпруга, 35; Кера – тетка, 25;
Син: Стоян – 10, гр.;
Дъщеря: Стоянка – 13, Стана – 6, Кера – 3.

71. Стоянов Коста – овчар, 38; Стана – съпруга, 36;
Синове: Стоян – орач, 17, гр., Харит – 14, ученик, гр., Георги – 7;
Дъщеря: Злата – 10.

72. Стоянов Теолог – орач, 40; Ширма – съпруга, 32; Петра – майка, вдовица, 70;
Дъщеря: Тодора – 3.

73. Тодоръ Иванъ – орач, 40; Стана – съпруга, 33;
Синове: Тодор – 10, Вълчо – 3;
Дъщеря: Груда – 8.

74. Тодоров Георги – орач, 40; Вълка – съпруга, 38;
Син: Иван – 3;
Дъщеря: Мара – 12.

75. Тодоров Митрю – маслар, 38, гр.; Злата – съпруга, 35;
Дъщери: Руса – 9, Кера – 6.

76. Харитов Павел – орач, 27, гр.; Злата – съпруга, 25;
Синове: Харит – 5, Стоян – 1 месец.

77. Харитов Стоян – дюлгер, 40, вдовец;
Синове: Георги – дюлгер, 18, Киро – дюлгер, 12, Митьо – дюлгер, 9, Гиньо – 6.

78. Харитов Стоян – орач, 25, гр.; Стана – съпруга, 24.

79. Янчов Стоян – орач, 37; Мирта ! – съпруга, 30;

Син: Никола – 5;
Дъщеря: Стоя – 3.

80. Янчов Тодор – орач, 50; Кера – съпруга, 36; Стоя – майка, вдовица, 75;
Дъщери: Стоя – 10, Мара – 5.

ВДОВИШКИ СЕМЕЙСТВА

1. Бяла – вдовица, 40;
Син: Павел – 12;
Дъщеря: Мара – 15.

2. Вълка – вдовица, 55;
Син: Теолой – овчар, 23;
Дъщеря: Тодора – 26.

3. Дяка – вдовица, 55;
Синове: Янчо – дюлгер, 26; Тодор – овчар, 20, гр.;
Дъщеря: Кера – 23.

4. Елена – вдовица, 35; Петра – баба, вдовица, 70;
Синове: Гиньо – орач, 17, гр., Тодор – 8, Георги – 5, Иван – 2;
Дъщери: Петра – 14, гр., Райка – 12.

5. Злата – вдовица, 53;
Синове: Димо – 27, Бяльо – 20.

6. Злата – вдовица, 40;
Синове: Димо – овчар, 22, Коста – овчар, 18, гр.;
Дъщеря: Вълка – 19.

7. Кера – вдовица, 45;
Син: Стоян – овчар, 28.

8. Кера – вдовица, 45;
Синове: Тодор – бакалин, 25, гр., Гиньо – бакалин, 20, гр.;
Дъщери: Руса – 17, Стана – 15.

9. Кера – вдовица, 58;
Син: Милчо – овчар, 26, гр.

10. Кирякица – вдовица, 55;
Синове: Киро – овчар, 38, Русин – овчар, 35.

11. Мара – вдовица, 45;
Син: Димитър – овчар, 15;
Дъщери: Мария – 27, Стоя – 25, Мира – 22, Комня – 19.

12. Мара – вдовица, 50;
Син: Харит – дюлгер, 22.

13. Мара – вдовица, 40;
Синове: Станко – 18, Стоян – слуга, 10, Христо – 7;

Дъщеря: Петра – 15.

14. Мария – вдовица, 32; Ирина – баба, 76;
Син: Павел – 8;
Дъщеря: Ирина – 3.

15. Мария – вдовица, 35; Тодора – тетка, вдовица, 64.
Син: Иван – орач, 18, гр.;
Дъщеря: Вълка – 16.
16. Мата – вдовица, 33;
Синове: Иван – 7, Коста – 3.

17. Митра – вдовица, 40;
Синове: Никола – овчар, 12, Панделия – овчар, 9;
Дъщеря: Яна – 6.

18. Петра – вдовица, 38;
Син: Киро – овчар, 13;
Дъщеря: Вълка, 18.

19. Рада – вдовица, 52;
Синове: Георги – овчар, 24, Никола – дюлгер, 20;
Дъщеря: Стана - 21, Рада – 18, Кера – 15.

20. Стана – вдовица, 38;
Син: Недялко – 1;
Дъщери: Милка – 7, Кера – 3.

21. Стоя – вдовица, 50;
Синове: Иван – калайджия, 23, Тодор – калайджия, 19;
Дъщеря: Мара – 20.

22. Стоя – вдовица, 40;
Син: Митьо – посиненикът, овчар, 25.

23. Стоянка – вдовица, 35;
Син: Вълчо – 10, гр.;
Дъщери: Стана.

24. Стоянка – вдовица, 40;
Син: Димо – 7.